

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, LT-09310 Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius
El. p. info@am.lt, dangyras.zukauskas@am.lt

2021-05-14 Nr. S21/05/ 226

DĖL STR 2.03.01:2019 “STATINIŲ PRIEINAMUMAS“

Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) išnagrinėję Statybos techninį reglamentą STR 2.03.01:2019 “Statinių prieinamumas“ (toliau – STR 2.03.01:2019 “Statinių prieinamumas“) teikia pastabas šiam Statybos techniniam reglamentui, pastabos pateikiamos šio rašto priede.

Papildomai Rūmai pažymi, kad STR 2.03.01:2019 “Statinių prieinamumas“ paremtas nuorodomis į kitus normatyvinius dokumentus (tarptautinius standartus ISO 21542:2011 ir Lietuvos standartus LST EN), kurie nėra laisvai prieinami elektroninėje erdvėje. Rūmų manymu ši praktika apsunkina, tiek projektavimo, tiek projektą tikrinančių institucijų/ekspertų darbą, taip pat, manytina, kad aiškių reikalavimų nebuvimas ir nuorodomis į kitus teisės aktus paremta metodika galimai sukurs situacijas, kai tą pačią situaciją reguliuos skirtingų teisės aktų normos prieštaraujančios viena kitai. Taip pat atkreipiamas dėmesys, kad kai kurie normatyviniai dokumentai į kuriuos pateikiamos nuorodos gali būti prieinami tik užsienio kalba, t. y. nėra pateikta prieiga prie šių teisės aktų išverstų į valstybinę (lietuvių) kalbą, taip sudaroma ne tik prieigos prie teisės aktų problema, bet taip pat kyla neaiškumų juos taikant. Taip pat pažymime, kad pateikiant nuorodas į laisvai neprieinamus (mokamus) teisės aktus, sukuriama situacija, kai nėra aišku, ar turima teisės akto versija yra tuo metu galiojanti, t.y. iškyla teisės aktų taikymo problema. Atsižvelgdami į tai kas išdėstyta Rūmai siūlo Statybos techniniuose dokumentuose pateikti ne nuorodas į statybos standartus, o statybos standartų reikalavimus perkelti į Statybos techninius reglamentus.

PRIEDAS: Siūlomi Statybos techninio reglamento STR 2.03.01:2019 “Statinių prieinamumas“ pakeitimai – 14 psl.

Rūmų pirmininkas

Lukas Rekevičius

Originalas nebus siunčiamas

Daiva Vencienė, el. paštas daiva.venciene@architekturumai.lt,

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS**ĮSAKYMAS
DĖL STATYBOS TECHNINIO REGLAMENTO STR 2.03.01:2019 „STATINIŲ
PRIEINAMUMAS“ PATVIRTINIMO**

2019 m. lapkričio 4 d. Nr. D1-653
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 11 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 280 „Dėl Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 įgyvendinimo“ 1.2, 1.30 papunkčiais:

1. T v i r t i n u statybos techninį reglamentą STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“ (toliau – STR 2.03.01:2019) (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymą Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2019 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. D1-653

STATYBOS TECHNINIS REGLAMENTAS
STR 2.03.01:2019
STATINIŲ PRIEINAMUMAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Statybos techninis reglamentas STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“ (toliau – Reglamentas) nustato reikalavimus rengiant statinių, nurodytų Reglamento 1 priede, statybos, rekonstravimo, pastato atnaujinimo (modernizavimo), kapitalinio remonto, supaprastintą statybos, supaprastintą rekonstravimo projektus, kapitalinio remonto aprašą, paprastojo remonto projektą ar paprastojo remonto aprašą arba keičiant statinių paskirtį į nurodytą Reglamento 1 priede paskirtį. Atnaujinant (modernizuojant), rekonstruojant ar remontuojant reglamento 1 priede nurodytus statinius, reglamento nuostatos taikomos tik atnaujinimo (modernizavimo), rekonstravimo ar remonto metu pertvarkomoms statinio dalims, ši išimtis netaikoma, kai keičiama statinių paskirtis. Sprendimas pritaikyti daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektus neįgaliųjų specialiesiems poreikiams priimamas Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo [5.1] 11 straipsnio 3 dalies nustatyta tvarka.

2. Projektuojant statinius turi būti vadovaujama bendraisiais projektavimo aspektais, nustatytais ISO 21542:2011 [5.10].

3. Šio reglamento reikalavimai taikomi rengiant geležinkelių infrastruktūros statinių projektus tiek, kiek jie neprieštarauja Komisijos reglamentui (ES) Nr. 1300/2014 [5.9].

4. Jeigu Reglamentas ar kiti teisės aktai nenustato atskirų reikalavimų statinių (jų dalių), nurodytų Reglamento 1 priede, prieinamumui, turi būti vadovaujama ISO 21542:2011 [5.10] ir ISO 23599:2012 [5.11]. Jeigu Reglamento ar kitų teisės aktų reikalavimai ir tarptautinių ar Lietuvos standartų reikalavimai, į kuriuos pateikiamos nuorodos, skiriasi, taikomi Reglamento ar kitų teisės aktų reikalavimai.

II SKYRIUS
NUORODOS

5. Šiame reglamente pateiktos nuorodos į šiuos normatyvinius dokumentus ir kitus teisės aktus:

5.1. Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą;

5.2. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą;

5.3. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymą;

5.4. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymą;

5.5. statybos techninį reglamentą STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo pakeitimo“;

5.6. statybos techninį reglamentą STR 2.02.08:2012 „Automobilių saugyklų projektavimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. D1-83 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.08:2005 „Automobilių saugyklų projektavimas“ patvirtinimo“;

5.7. Lietuvos higienos normą HN 98:2014 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos mažiausios ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. 277 „Dėl Lietuvos

higienos normos HN 98:2014 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos mažiausios ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“;

5.8. Kelių eismo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl kelių eismo taisyklių patvirtinimo“;

5.9. 2014 m. lapkričio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1300/2014 dėl Sąjungos geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninių sąveikos specifikacijų (OL 2014 L 356, p. 110);

5.10. tarptautinį standartą ISO 21542:2011 „Pastatų statyba. Užstatytos aplinkos prieinamumas ir naudojamumas“;

5.11. tarptautinį standartą ISO 23599:2012 „Pagalbinės priemonės neregiam ir silpnaregiams. Taktiliniai vaikščiojamojo paviršiaus indikatoriai“;

5.12. Lietuvos standartą LST EN 81-41:2010 „Liftų konstravimo ir įrengimo saugos taisyklės. Specialieji keleiviniai ir krovininiai liftai. 41 dalis. Sumažėjusio judumo asmenims naudoti skirtos vertikaliojo kėlimo platformos“;

5.13. Lietuvos standartą LST EN 81-70:2018 „Liftų konstravimo ir įrengimo saugos taisyklės. Specialusis keleivinių ir krovinių-keleivinių liftų pritaikymas. 70 dalis. Liftų prieinamumas asmenims, įskaitant neįgaliuosius“.

III SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. Reglamente vartojamos sąvokos atitinka jų apibrėžimus, pateiktus Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme [5.1], Lietuvos Respublikos statybos įstatyme [5.2], Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme [5.3], tarptautiniame standarte ISO 21542:2011 [5.10]. Kitos šiame Reglamente vartojamos sąvokos:

6.1. **nuožulna (pandusas arba rampa)** – nuožulni plokštuma, skirta aukščių skirtumams įveikti pėsčiomis, judant vežimėliu ar kitomis pagalbinėmis judėjimo priemonėmis;

6.2. **riboto judumo asmuo** – asmuo, kuris dėl sutrikusių kūno funkcijų ar kitų priežasčių gali tik ribotai savarankiškai judėti ir naudotis jo poreikiams nepritaikyta fizine aplinka;

6.3. **prieinama judėjimo trasa** – visiems asmenims judėti tinkama aplinkos ir statinių objektus jungianti pėsčiųjų judėjimo erdvė;

6.4. **neįgaliųjų automobilių stovėjimo vieta** – pagal teisės aktų reikalavimus įrengta ir ženklu „Neįgalieji“ paženklinta [5.8] negalį turintiems asmenims tinkama automobilių stovėjimo vieta, iki kurios yra tokiems asmenims pritaikyta judėjimo trasa;

6.5. **turėklas (ranktūris)** – prie sienos ar (ir) grindų tvirtinamas horizontalus ar vertikalus (atsižvelgiant į įrengimo vietą, stabilus ar atlenkiamas arba pasukamas) įtaisas, skirtas įsitverti rankomis, atsiremti ar pasilaikyti.

IV SKYRIUS NEĮGALIŪJŲ AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO VIETA

7. Neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietos įrengiamos arčiausiai įėjimų į pastatą ne didesniu kaip 50 m atstumu. Kai to pasiekti negalima, ne didesniu kaip 30 m atstumu nuo įėjimų į objektą turi būti įrengtos ne siauresnės kaip 3 600 mm ir ne trumpesnės kaip 9 000 mm išlaipinimo aikštelės šalia gatvės ar privažiavimo važiuojamosios dalies su bortelio rampa.

Kaip alternatyva ištiesai šaligatvio įrengta 2 400 pločio ir 9 000 mm ilgio stovėjimo vieta gali būti naudojama su sąlyga, jei šaligatvio plotis yra bent 2 400 mm. (*ISO 21542:2011 6.4 p. 2 paveikslas*)

8. Neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietos turi jungtis su prieinama judėjimo trasa, įrengta pagal ISO 21542:2011 7 skyriaus [5.10] reikalavimus. Gyvenamosiose vietovėse neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietos tamsiu paros metu turi būti apšviestos [5.7].

9. Neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietose išilginis arba skersinis dangos nuolydis negali būti didesnis kaip 1:50 (2 proc.).

10. Lygių skirtumas tarp neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietų ir joms skirtų išlipimo aikštelių draudžiamas.

11. Bortelio nuožulna (rampa) (reglamente suprantama kaip ISO 21542:2011 3.36 papunktyje [5.10] apibrėžta sąvoka) nuo stovėjimo vietos iki gretimo aukštesnio pėsčiųjų tako (prieinamos trasos) įrengiama pagal ISO 21542:2011 6.7 papunktį [5.10].

12. Kai įvažiavimas į neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietas ir automobilių saugyklas kontroliuojamas pakeliama ar kitokia užtvara, privalo būti užtikrinta prieinama trasa riboto judumo asmenims pasiekti į objektą, keleivinį liftą ar nuožulną (pandusą arba rampą) (toliau - nuožulna).

13. Neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietų išlipimo aikštelėse negali būti įrengiami ar paliekami jokie trukdantys objektai (aptvarai, sienelės, medžiai, kelio ženklai, šviestuvų atramos ir pan.).

14. Neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietos skirstomos į du tipus A ir B:

~~14.1. A tipo neįgaliųjų automobilių stovėjimo vieta tinkama mikroautobusams turi būti ne siauresnė kaip 4 900 mm, iš kurių 3 400 mm automobilių statymo vietos plotis, o 1 500 mm aikštelė išlipimui, ir ne trumpesnė kaip 8 200 mm, iš kurių 5 200 mm automobilių statymo vietos ilgis, o 3 000 mm aikštelė išlipimui. Jeigu šone ar gale automobilių statymo vietos įrengta pėsčiųjų judėjimo trasa, atitinkanti išlipimo aikštei keliamus reikalavimus, atskira išlipimo aikštelė gali būti neįrengiama;~~

14.1. A tipo neįgaliųjų automobilių stovėjimo vieta tinkama mikroautobusams turi būti ne siauresnė kaip 4 800 mm, iš kurių 2 400 mm automobilių statymo vietos plotis, o 2 400 mm aikštelė išlipimui, ir ne trumpesnė kaip 8 200 mm, iš kurių 5 200 mm automobilių statymo vietos ilgis, o 3 000 mm aikštelė išlipimui, mažiausias laisvas aukštis 2 400 mm. Jeigu šone ar gale automobilių statymo vietos įrengta pėsčiųjų judėjimo trasa, atitinkanti išlipimo aikštei keliamus reikalavimus, atskira išlipimo aikštelė gali būti neįrengiama;

~~14.2. B tipo neįgaliųjų automobilių stovėjimo vieta turi būti ne siauresnė kaip 3 900 mm, iš kurių 2 400 mm automobilių statymo vietos plotis, o 1 500 mm aikštelė išlipimui, ir ne trumpesnė kaip 5 200 mm. Jeigu šone automobilių statymo vietos įrengta pėsčiųjų judėjimo trasa, atitinkanti išlipimo aikštei keliamus reikalavimus, atskira išlipimo aikštelė gali būti neįrengiama.~~

14.2. B tipo neįgaliųjų automobilių stovėjimo vieta turi būti ne siauresnė kaip 3 900 mm, iš kurių 2 400 mm automobilių statymo vietos plotis, o 1 500 mm aikštelė išlipimui, ir ne trumpesnė kaip 5 100 mm. Jeigu šone automobilių statymo vietos įrengta pėsčiųjų judėjimo trasa, atitinkanti išlipimo aikštei keliamus reikalavimus, atskira išlipimo aikštelė gali būti neįrengiama.

~~15. Reglamente nustatyta 1 500 mm pločio aikštelė išlipimui gali būti bendra dviem gretimoms neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietoms.~~

15. Reglamente nustatytos aikštelė išlipimui gali būti bendra dviem gretimoms neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietoms, kurių plotis:

A+A tipo =2400

A+B tipo =2400

B+B tipo =1500

16. Automobilių saugyklose neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietų privalomas skaičius pateikiamas 1 lentelėje.

1 lentelė

Neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietų skaičius

Bendras automobilių stovėjimo vietų skaičius	Minimalus bendras neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietų skaičius	Minimalus A tipo automobilių stovėjimo vietų skaičius iš
--	---	--

		neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietų skaičiaus
5 ar mažiau	1	nenormuojama
6 - 20	1	1
20 ar mažiau	1	1
21 - 50	2	1
51 - 100	4 procentai nuo bendro automobilių stovėjimo vietų skaičiaus	1 procentas nuo bendro automobilių stovėjimo vietų skaičiaus, bet ne mažiau kaip 1 vieta
101 - 200	4 procentai nuo bendro automobilių stovėjimo vietų skaičiaus	0,75 procento nuo bendro automobilių stovėjimo vietų skaičiaus, bet ne mažiau kaip 1 vieta
201 - 1000	3 procentai nuo bendro automobilių stovėjimo vietų skaičiaus, bet ne mažiau kaip 8 vietos	0,5 procento nuo bendro automobilių stovėjimo vietų skaičiaus, bet ne mažiau kaip 2 vietos
daugiau kaip 1000	2 procentai nuo bendro automobilių stovėjimo vietų skaičiaus, bet ne mažiau kaip 30 vietų	0,25 procento nuo bendro automobilių stovėjimo vietų skaičiaus, bet ne mažiau kaip 5 vietos

Pastaba. Pastaba. Gamybos ir pramonės paskirties, specialiosios paskirties, išskyrus policijos pastatus, pastatų ir jų poreikiams skirtose automobilių saugyklose neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietų skaičius gali būti sumažintas dvigubai, tačiau bet koku atveju negali būti mažiau kaip 1 vieta.

17. Gydomo paskirties pastatų (išskyrus veterinarijos gydyklas, kurioms taikomi 1 lentelės reikalavimai), automobilių stovėjimo vietose [5.5] ir automobilių saugyklose [5.6] minimalus neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietų skaičius privalo sudaryti 10 procentų vietų, bet ne mažiau kaip dvi vietas, iš kurių ne mažiau kaip 50 procentų A tipo nuo bendro neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietų skaičiaus.

18. Kai neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietos įrengiamos patalpose, jos turi atitikti šio skyriaus ir ISO 21542:2011 6.8 papunkčio [5.10] reikalavimus. Įvažiavimo į požeminę arba daugiaaukštę automobilių saugyklą (kurioje numatomos A tipo automobilių stovėjimo vietos) patalpos prošvaisos aukštis gali būti mažinamas nuo 2 400 mm iki 2 200 mm.

19. Kiti reikalavimai neįgaliųjų automobilių stovėjimo vietoms nustatyti ISO 21542:2011 6 skyriuje [5.10].

V SKYRIUS TAKAI IKI PASTATO

20. Takas arba maršrutas nuo žemės sklypo arba statybos sklypo ribos arba transporto priemonių stovėjimo zonos iki pastato turi būti įrengiamas pagal ISO 21542:2011 7, 8 ir 9 skyrių [5.10] ir Reglamento reikalavimus.

VI SKYRIUS NUOŽULNOS (PANDUSAI ARBA RAMPOS)

21. Kai pėsčiųjų judėjimo maršruto išilginis nuolydis miestų, miestelių ir kaimų viešosiose erdvėse, statinių išorėje ar viduje viršija 1:20 (5 proc.), turi būti įrengtos nuožulnos vadovaujantis ISO 21542:2011 8 skyriumi [5.10]. Nuožulnų išilginiai nuolydžiai, didžiausias pakilimo aukštis ir kiti parametrai nustatyti ISO 21542:2011 8 skyriaus 2 lentelėje [5.10].

22. Nuožulnas įrengiant kultūros paveldo objektuose ar esamuose statiniuose, kai dėl kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių turinčių elementų (dalių) ar dėl esamo statinio konstrukcinių savybių neįmanoma išlaikyti ISO 21542:2011 8 skyriaus 2 lentelėje [5.10] nustatytų reikalavimų, statinio projekte pagrindus, gali būti įrengiamos didesnio nuolydžio nuožulnos vadovaujantis ISO 21542:2011 8 skyriaus 3 lentelėje [5.10] nustatytais parametrais.

23. Išilgai pėsčiųjų takų, nuožulnų, terasų ar kitų pakylų saugos priemonės parenkamos pagal ISO 21542:2011 9 skyrių [5.10].

24. Kai įrengiamos nuožulnos viena priešais kita, tarp jų turi būti įrengiama ne mažesnė kaip 1500 mm ilgio horizontali atkarpa.

VII SKYRIUS ĮĖJIMAI Į PASTATĄ

25. Įėjimai į pastatą įrengiami vadovaujantis ISO 21542:2011 10 skyriaus [5.10] reikalavimais. Kai į esamą statinį dėl nepakankamos erdvės prie įėjimo neįmanoma įrengti 1 500 mm x 1 500 mm dydžio manevravimo erdvės, statinio projekte pagrindus, ji gali būti sumažinta iki 1 200 mm x 1 200 mm dydžio.

26. Pagrindinio įėjimo ir įėjimų, jei yra daugiau nei vienas vienodo statuso įėjimų, tarpdurio minimalus laisvasis plotis turi būti ne mažesnis kaip 850 mm.

VIII SKYRIUS HORIZONTALUSIS IR VERTIKALUSIS JUDĖJIMAS

27. Horizontaliojo judėjimo zonos turi būti įrengtos pagal ISO 21542:2011 11 skyrių [5.10].

28. Vertikaliojo judėjimo sistemą sudaro laiptai, liftai, nuožulnos, eskalatoriai, slenkantys takai (judamieji perėjimo takai), keliamosios platformos. Vertikaliojo judėjimo sistema įrengiama vadovaujantis ISO 21542:2011 12 skyriumi [5.10]. Jei slenkančių takų nuolydis daugiau kaip 6 procentai, turi būti įrengiamas liftas, vadovaujantis šio Reglamento VIII skyriumi.

29. Laiptai įrengiami vadovaujantis ISO 21542:2011 13 skyriuje [5.10] nustatytais reikalavimais.

30. Turėklai takuose su pakopomis, nuolaidžiuose takuose, nuožulnose ir laiptuose įrengiami vadovaujantis ISO 21542:2011 14 skyriuje [5.10] nustatytais reikalavimais. Kai kultūros paveldo objektuose dėl vertingųjų savybių turinčių elementų (dalių) negali būti įrengti turėklai pagal ISO 21542:2011 14 skyriaus [5.10] reikalavimus, pagrindus projekte, turėklai gali būti įrengiami vienoje takų su pakopomis, nuolaidžių takų, nuožulnų ir laiptų pusėje.

31. Eskalatoriai ir judantys takai įrengiami vadovaujantis ISO 21542:2011 17 skyriaus [5.10] reikalavimais.

IX SKYRIUS LIFTAI, VERTIKALIOS IR NUOLAIÐŽIOS KELIAMOSIOS PLATFORMOS

32. Prieinamumui į visus statinio aukštus ir lygius liftai įrengiami taikant Reglamentą ir standartą LST EN 81-70:2018 [5.13].

33. Lifo iškvietimo ir valdymo mygtukai turi būti sumontuoti 800 – 1100 mm aukštyje nuo grindų ar priėjimo prie lifto paviršiaus.

34. Priešais liftą turi būti palikta ne mažesnė kaip 1500 mm x 1500 mm laisva aikštelė. Kultūros paveldo objektuose ar esamuose statiniuose, kai dėl kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių turinčių elementų (dalių) ar dėl esamo statinio konstrukcinių savybių neįmanoma įrengti nurodyto dydžio aikštelę priešais liftą, ji gali būti sumažinta iki 1 200 mm x 1 200 mm. Kai priešais liftą įrengiamas takas, jo plotis negali būti įskaičiuojamas į priešais liftą esančios aikštelės plotį. Jeigu priešais įėjimą į liftą yra laiptai, minimalus atstumas nuo lifto durų iki laiptų 2 400 mm. Manevravimo erdvė turi būti apšviesta ne mažiau, kaip 100 lx apšvietimu. Atstumas tarp liftų, esančių vienas priešais kitą, turi būti ne mažesnis kaip 3 000 mm.

35. Kultūros paveldo objektuose ar esamuose statiniuose, kai dėl kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių turinčių elementų (dalių) ar dėl esamo statinio konstrukcinių savybių neįmanoma įrengti liftų, statinio projekte pagrindus, įrengiami riboto judumo asmenis, tarp jų ir judantiems vežimėliais, prieinami vertikalūs keltuvai pagal standartą LST EN 81-41:2010 [5.12].

36. Kultūros paveldo objektuose ar esamuose statiniuose, kai dėl kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių turinčių elementų (dalių) ar dėl esamo statinio konstrukcinių savybių lifto ar vertikalaus keltuvo įrengti neįmanoma, statinio projekte pagrindus, gali būti įrengiami laiptų keltuvai (platformos) pagal standarto LST EN 81-41:2010 [5.12] reikalavimus nesiaurinant minimalaus norminio evakavimo(si) kelio pločio.

X SKYRIUS DURYS IR LANGAI

37. Durys įrengiamos vadovaujantis ISO 21542:2011 18 skyriaus [5.10] reikalavimais. Prieinamose judėjimo trasose ir kitais teisės aktuose nurodytais atvejais mažiausias durų laisvasis plotis turi būti 850 mm, jeigu didesnio evakavimo(si) kelių durų pločio nenustato gaisrinę saugą reglamentuojantys teisės aktai.

XI SKYRIUS GYVENAMIEJI PASTATAI

38. Gyvenamųjų pastatų visų aukštų gyvenamųjų patalpų (butų ir kt.), o lifto neturinčiuose gyvenamuosiuose pastatuose – pirmojo aukšto gyvenamųjų patalpų (butų ir kt.), erdvės ar patalpos turi būti suprojektuotos taip, kad išlaikant ISO 21542:2011 26.18 papunktyje ir 27, 28 ir 29 skyriuose [5.10] nustatytus matmenų reikalavimus, statinį (jo dalį) paprastojo remonto darbais galima būtų pritaikyti riboto judumo žmonių poreikiams. Butuose virtuvės patalpa turi būti ne mažesnė kaip 9 m².

39. Valdymo įranga, įtaisai ir jungikliai gyvenamuosiuose pastatuose ir patalpose įrengiami pagal ISO 21542:2011 36 skyriaus [5.10] reikalavimus.

40. Gyvenamuosiuose pastatuose ir patalpose durys turi atitikti šio Reglamento 25, 26 ir 37 punktų reikalavimus.

XII SKYRIUS PRIĖMIMO ZONOS, PREKYSTALIAI, STALAI, KASOS IR RŪBINĖS

41. Priėmimo zonos, prekystaliai, stalai, kasos ir rūbinės įrengiamos vadovaujantis ISO 21542:2011 19 ir 20 skyriais [5.10].

XIII SKYRIUS AUDITORIJOS, KONCERTŲ SALĖS, SPORTO ARENOS IR PANAŠIOS SĖDIMOSIOS VIETOS

42. Visuomeninės paskirties statinių (patalpų) salėse, arenose, auditorijose ir kitose žiūrovams skirtose sėdimose vietose (toliau – salės) privalo būti įrengtas 2 lentelėje nurodytas skaičius vietų vežimėliais judantiems asmenims.

43. Salėse riboto judumo asmenims vietos ir kitos zonos įrengiamos vadovaujantis ISO 21542:2011 21, 22, 23, 25 ir 37 skyriuose [5.10] ir Reglamento šiame skyriuje numatytais reikalavimais.

2 lentelė

Vietų skaičius vežimėliais judantiems asmenims

Sėdimų vietų skaičius salėje	Minimalus skaičius įrengtų vietų vežimėliais judantiems asmenims	Minimalus skaičius sėdimų vietų su pakeliamais ranktūriais ar be ranktūrių persėdimui iš vežimėlio
iki 40	2	1, kai salėje daugiau kaip 20 vietų
41 – 80	3	2
81 – 100	4	
101 – 200	5	3
201 – 300	6	
301 – 400	7	
401 – 500	8	
501 – 5 000	7 ir daliai nuo 501 iki 5 000 vietų pridedant 1 vietą kas 150 vietų.	0,25 procento nuo bendro sėdimų vietų skaičiaus salėje, bet ne mažiau kaip 4
5 001 ir daugiau	36 ir daliai virš 5 000 vietų pridedant 1 vietą kas 200 vietų.	

Pastaba. 2 lentelėje nurodytas vietų vežimėliais judantiems asmenims skaičius taikomas visoms salės zonoms (parteriams, ložėms, balkonams, kabinoms ir pan.), skaičiuojant kiekvienos salės zonos vietas atskirai.

44. Minimalus skaičius sėdimų vietų su pakeliamais ranktūriais ar be ranktūrių persėdimui iš vežimėlio įrengiamas salėse su įtvirtintomis kėdėmis. Greta jų privalo būti palikta ne mažesnė kaip 900 x 1400 mm vieta vežimėliui.

45. Amfiteatro tipo salėse vietos vežimėliais judantiems asmenims privalo būti įrengiamos ne mažiau kaip dviejuose lygiuose.

46. Ne mažiau pusė vežimėliais judantiems asmenims skirtų vietų salėse turi būti sugrupuotos po dvi, kitos – išdėstytos salėje, grupuojant jas su įprastinėmis salių kėdėmis. Šios vietos turi būti prieinamoje judėjimo trasoje, kuri turi būti ir evakuacijos iš statinių kelias.

47. Salėse privalo būti užtikrinta galimybė pakilti į scenos pakylą, užkulisius, terasą, balkoną ir kitas lankytojams skirtas patalpų vietas.

48. Prieinama judėjimo trasa nuo įėjimo į patalpas iki vietų, skirtų vežimėliais judantiems asmenims, ir scenos pakylų, užkulisų, terasų, balkonų ir kitų lankytojams skirtų patalpų turi būti įrengiama vadovaujantis šio Reglamento VII skyriumi.

49. Salėse įrengiant takus su pakopomis ir (ar) nuolaidžius takus, nuožulnas, turi būti vadovojamasi ISO 21542:2011 14 skyriuje [5.10] nustatytais reikalavimais.

XIV SKYRIUS MAITINIMO PASKIRTIES VIETOS

50. Maitinimo paskirties statinių (patalpų) lankytojams (paslaugų gavėjams) skirtos vietos privalo atitikti ISO 21542:2011 24 ir 37 skyrių [5.10] reikalavimus.

51. Maitinimo paskirties statinių (patalpų) lankytojams (paslaugų gavėjams) skirtos vietos turi būti tolygiai paskirstytos visoje patalpoje ar atskirose jos zonose (pakyllose, balkonuose, terasose, antresolėse).

XV SKYRIUS TUALETAI

52. Visuomeninės paskirties statinių (patalpų) kiekviename aukšte kuriame įrengiami tualetai, turi būti įrengtas šiame Reglamente nurodytais atvejais ne mažiau kaip vienas bendras riboto judumo vyrams ir moterims tinkamas tualetas, į kurį įeinama tiesiai iš bendrojo naudojimo koridorių, holų, vestibulių ir pan. (toliau – bendrojo naudojimo patalpos) arba atskiri vyrų ir moterų tualetai, tinkami ir riboto judumo asmenims. Jeigu statinio aukšte (patalpose) tualetai nėra įrengiami, privalo būti užtikrintas prieinamumas į kitame aukšte (patalpose) įrengtą tualetą.

53. Riboto judumo asmenims įrengiami A, B, C tipų tualetai vadovaujantis ISO 21542:2011 26 skyriumi [5.10].

54. Visuomeninės paskirties statinio (patalpų) kiekviename aukšte, kai aukšto patalpų plotas didesnis nei 1 000 m², įrengiamas ne mažiau kaip vienas A tipo tualetas su įėjimu iš bendro naudojimo patalpų.

55. A tipo tualetai įrengiami kiekviename gydymo paskirties pastato (patalpų) aukšte, išskyrus veterinarijos gydyklas.

56. Visuomeninės paskirties statinyje (patalpose), kai aukšto patalpų plotas didesnis nei 200 m² ir ne didesnis kaip 1 000 m², įrengiamas 3 lentelėje nurodytas A tipo tualetų skaičius su įėjimu iš bendro naudojimo patalpų, išdėstant juos tolygiai tarp aukštų (kai A tipo tualetų skaičius didesnis nei 1), o likusiuose aukštuose, kai aukšto patalpų plotas didesnis nei 200 m² ir iki 1 000 m², įrengiami B tipo tualetai su įėjimu iš bendrojo naudojimo patalpų.

3 lentelė

Visuomeninės paskirties statinio (patalpų) minimalus A tipo tualetų skaičius, kai aukšto patalpų plotas didesnis nei 200 m² ir ne didesnis kaip 1 000 m².

Statinio (patalpų) aukštų skaičius	Statinio (patalpų) minimalus A tipo tualetų skaičius
1 – 3	1
4 – 6	2
Daugiau kaip 6	3 ir papildomiems 3 aukštams pridedant po 1

57. Visuomeninės paskirties statinio (patalpų) kiekviename aukšte, kai aukšto patalpų plotas didesnis nei 100 m² ir ne didesnis kaip 200 m², įrengiamas ne mažiau kaip vienas bendras riboto

judumo vyrams ir moterims B tipo tualetas su įėjimu iš bendrojo naudojimo patalpų arba atskiri vyrams ir moterims B tipo reikalavimus atitinkantys tualetai.

58. Visuomeninės paskirties statinio (patalpų) kiekviename aukšte, kai aukšto patalpų plotas 100 m² ar mažesnis, įrengiamas ne mažiau kaip vienas bendras riboto judumo vyrams ir moterims C tipo tualetas su įėjimu iš bendrojo naudojimo patalpų arba atskiri vyrams ir moterims C tipo reikalavimus atitinkantys tualetai.

59. A, B, ir C tipų tualetuose durų tarpdurio minimalus laisvasis plotis – 850 mm, o juose įrengiamų unitazų viršus turi būti 430 – 520 mm aukštyje nuo grindų paviršiaus.

60. Jeigu tualete įrengiamos trys ir daugiau tualetų kabinos, viena iš jų turi būti tinkama riboto judumo asmenims. Tokiais atvejais judėjimo trasa patekti į kabiną ir prie bent vieno iš patalpoje esančių praustuvių turi būti ne siauresnė kaip 1 500 mm. Riboto judumo asmenims skirtų kabinų durys turi atsidaryti į išorę. Šių durų plotis turi būti ne mažesnis kaip 850 mm. Kabina turi būti ne mažesnė kaip 1 830 mm x 1 830 mm. Reglamento 59 punkte nurodyto aukščio unitazas įrengiamas nuo vienos iš sienų (pertvarų) paliekant 920 mm laisvą erdvę. Prie unitazo įrengiami turėklai vadovaujantis ISO 21542:2011 26.7 papunkčiu [5.10].

61. Statiniuose, kuriuose lankytojams yra įrengiami dušai, bent viena dušo patalpa ir judėjimo trasa iki jos turi būti tinkama riboto judumo asmenims. Reikalavimai dušo patalpos įrengimui nustatyti ISO 21542:2011 26.16 papunktyje [5.10].

62. Viešieji tualetai privalo būti tinkami riboto judumo asmenims ir jų įrengimui taikomi minimalūs A arba B tipo tualetams ISO 21542:2011 26 skyriuje [5.10] nustatyti matmenų ir įrengimo reikalavimai.

XVI SKYRIUS PRIEINAMI KAMBARIAI NEGYVENAMUOSIUOSE PASTATUOSE

63. Trumpalaikio apgyvendinimo pastatų (viešbučių paskirties pastatų (viešbučių, motelių, svečių namų) ir poilsio paskirties pastatų (turizmo centrai, poilsio namai, jaunimo nakvynės namai, kempingų pastatai, kaimo turizmo pastatai) prieigos, patekimas į juos, judėjimas ir naudojimas visomis pagrindinėmis ir pagalbinėmis patalpomis privalo atitikti Reglamento reikalavimus.

64. Trumpalaikio apgyvendinimo pastatuose privalomas Reglamento 4 lentelėje nustatytas kambarių skaičius su riboto judumo asmenims tinkamu tualetu ir dušu.

65. Trumpalaikio apgyvendinimo pastatų kambarių minimalūs matmenų ir išdėstymo reikalavimai nustatyti ISO 21542:2011 27, 28 ir 29 skyriuose [5.10], o tualetas su dušu įrengiamas vadovaujantis ISO 21542:2011 26.18 papunkčiu [5.10].

4 lentelė

Trumpalaikio apgyvendinimo pastatų kambarių minimalus skaičius su tinkamais kambariais ir dušais vežimėliais judantiems asmenims

Bendras kambarių skaičius	Tinkamų vežimėliais judantiems asmenims kambarių skaičius
iki 10	1
Nuo 11 iki 25	2
iki 25	2

Bendras kambarių skaičius	Tinkamų vežimėliais judantiems asmenims kambarių skaičius
26 – 50	3
51 – 75	4
76 – 100	5
101 – 150	7
151 – 200	8
201 – 300	10
301 – 400	12
401 – 500	13
501 ir daugiau 1000	3 procentai nuo bendro skaičiaus

PASTABOS:

- Tinkamų vežimėliais judantiems asmenims kambarių skaičius skaičiuojamas nuo bendro apgyvendinimo paslaugų komplekse esančių kambarių skaičius;
- Trumpalaikio apgyvendinimo pastatuose tinkamų kambarių su dušais vežimėliais judantiems asmenims kiekis nurodytas reglamento 4 lentelėje, pagrindžiant sprendinius statinio projekte, gali būti mažinamas kultūros paveldo objektuose, kai dėl kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių turinčių elementų (dalių) neįmanoma jų įrengti.

XVII SKYRIUS GRINDŲ IR SIENŲ PAVIRŠIAI

66. Grindų ir sienų paviršiai įrengiami vadovaujantis ISO 21542:2011 31 skyriumi [5.10].

XVIII SKYRIUS APŠVIETIMAS

67. Lauko ir statinių vidaus apšvietimas projektuojamas vadovaujantis HN 98:2000 [5.7] ir ISO 21542:2011 33 skyriaus [5.10] reikalavimais.

XIX SKYRIUS REGIMASIS KONTRASTAS

68. Parenkant statinių apdailą turi būti vadovaujama ISO 21542:2011 35 skyriumi [5.10].

XX SKYRIUS ĮRANGA, VALDYMO ĮTAISAI IR JUNGIKLIAI

69. Valdymo įranga, įtaisai ir jungikliai įrengiami pagal ISO 21542:2011 36 skyriaus [5.10] reikalavimus.

XXI SKYRIUS GYVENAMŪJŲ VIETŲVIŲ APLINKA IR APLINKA UŽ JŲ RIBŲ

70. Pėsčiųjų perėjos ir šaligatvio bortelio nuožulnos išilginis nuolydis turi atitikti ISO 21542:2011 8 skyriaus 2 lentelės [5.10] reikalavimus.

71. Bortelio nuožulnos plotis be nusklemtų kraštų turi būti ne mažesnis kaip 1 500 mm. Prieš bortelio nuožulną, iš šaligatvio pusės, turi būti lygi aikštelė ne mažesnė kaip 1 500 x 1 500 mm, kurios nuolydis bet kuria kryptimi negali būti didesnis kaip 1:50 (2 proc.). Bortelio nuožulnos kraštai turi būti nusklemti ir jų nuolydis turi būti toks pat, kaip bortelio nuožulnos. Kai nepakanka vietos prieš bortelio nuožulną įrengti ne mažesnės kaip 1500 x 1500 mm lygios aikštelės, gali būti įrengiamos šoninės nuožulnos, atitinkančios ISO 21542:2011 8 skyriaus 2 lentelės reikalavimus, lygiagrečios pėsčiųjų takui, su ne mažesne kaip 1 500 x 1 500 mm lygia aikštele prie važiuojamosios dalies pėsčiųjų perėjos lygyje. Pėsčiųjų perėjose įrengiamas vandens drenažas turi atitikti ISO 21542:2011 7.13 papunktį [5.10].

72. Ties perėja saugos salelės bortelius privaloma nužeminti iki dangos lygio arba įrengti bortelio nuožulną. Šiuo atveju skirtumas tarp paviršių neturi viršyti 5 mm.

73. Kiekviena bortelio nuožulna privalo turėti 560 – 610 mm pločio taktilinę dėmesį atkreipiančią struktūrą, kuri įrengiama per visą nuožulnos plotį, 300 – 320 mm atstumu nuo įžengimo į važiuojamąją gatvės (kelio) dalį.

74. Pėsčiųjų ir dviračių takai turi būti atskirti regėjimo negalią turintiems asmenims gerai juntamos faktūros juosta, kuri gali įsiterpti ir į šaligatvį, ir į dviračių takelį (skirtingos faktūros juosta įrengiama panaudojant natūralius akmenis, mozaikinius akmenis, betoninius blokėlius, trinkeles ir pan.).

75. Miestų, miestelių ir kaimų viešosiose erdvėse (tarp jų atskirųjų želdynų, žaliųjų jungčių [5.4]) pėsčiųjų srautus, statinius, erdves, vietas ir objektus jungiančiose trasose (maršrutuose) esantys pėsčiųjų takai (išskyrus skirtus objektų, įrenginių ir sistemų techniniam aptarnavimui) įrengiami pagal ISO 21542:2011 7 ir 9 skyrius [5.10].

76. Už gyvenamųjų vietovių ribų įrengiami pėsčiųjų takai turi atitikti ISO 21542:2011 7, 8 ir 9 skyrių [5.10] nuostatas.

77. Pėsčiųjų takų, aikščių, parkų ir kitų viešųjų erdvių takų paviršius turi būti tvirtas, neklampus, stabilus, neslidus sudrėkus, ant jo neturi kauptis lietaus vanduo. Bet kokie nelygumai, iškilumai ar įdubos tako paviršiuje neturi viršyti 5 mm, matuojant vertikaliai nuo aukščiausio iki žemiausio tako paviršiaus taško (šis reikalavimas netaikomas trinkelėlių dangų ir plokščių dangų siūlėms). Paviršiaus nuotekų surinkimo grotelės turi būti išdėstytos už pritaikytos trasos (maršruto) ribų. Kitu atveju grotelės išdėstomos pagal ISO 21542:2011 7.13 papunkčio [5.10] reikalavimus.

78. Miestų, miestelių ir kaimų pėsčiųjų trasose ne rečiau kaip kas 500 m turi būti įrengtos mažiausiai 2 700 mm ilgio ir 1 200 mm pločio poilsio aikštelės. Poilsio aikštelėse turi būti vietos žmonėms atsisėsti ir laisva ne mažesnė kaip 900 mm pločio ir 1200 mm ilgio erdvė vežimėliais judantiems asmenims.

79. Kiekvienoje atskiroje apžvalgos aikštelėje turi būti ne mažesnė kaip 1800 mm x 1200 mm dydžio laisva aikštelė žmonėms prieiti. Apžvalgos aikštelių aptvėrimas įrengiamas ištinis arba dvigubų turėklų 800 mm ir 1200 mm aukštyje nuo dangos paviršiaus. Aptvarų nepermatomos dalys turi būti įrengiamos ne aukštesnės kaip 1100 mm visomis apžvalgos kryptimis. Apžvalgos aikštelėje turi būti be kliūtė manevravimo erdvė ne mažesnė kaip 1500 mm skersmens.

XXII SKYRIUS VIEŠASIS SUSISIEKIMAS

80. Viešojo susisieikimo stotelių peronai (aikštelės), keleivių paviljonai turi būti pritaikyti riboto judumo asmenims ir gyvenamosiose vietovėse jungtis su prieinama judėjimo trasa, įrengta pagal ISO 21542:2011 7 skyriaus [5.10] reikalavimus.

81. Peronų (aikštelių) ir keleivių paviljonų grindinio paviršius turi būti tvirtas ir stabilus, o grindinio nuolydis bet kuria kryptimi negali būti didesnis kaip 1:50 (2 proc.). Mažiausias peronų (aikštelių) ilgis – 2 440 mm, o plotis – 1 500 mm.

82. Per visą viešojo susisieikimo stotelių peronų (aikštelių) ilgį įrengiama 540 – 600 mm pločio taktilinė dėmesį atkreipianti struktūra, kuri nuo važiuojamosios dalies ar šaligatvio borto atitraukiama 300 mm. Peronų (aikštelių) pradžioje ir pabaigoje statmenai taktilinei dėmesį atkreipiančiai struktūrai per visą šaligatvio plotį įrengiama 540 – 600 mm pločio taktilinė dėmesį atkreipianti struktūra.

**STATINIŲ, KURIE TURI BŪTI PRITAIKOMI SPECIALIESIEMS NEĮGALIŲJŲ
POREIKIAMS, SĄRAŠAS**

1. Gyvenamieji pastatai:
 - 1.1. gyvenamosios paskirties (trijų ir daugiau butų (daugiabučiai) pastatai (namai);
 - 1.2. gyvenamosios paskirties (įvairių socialinių grupių asmenims) pastatai (namai).
 2. Negyvenamieji pastatai:
 - 2.1. viešbučių paskirties pastatai;
 - 2.2. administracinės paskirties pastatai; prekybos paskirties pastatai;
 - 2.3. paslaugų paskirties pastatai; maitinimo paskirties pastatai;
 - 2.4. transporto paskirties pastatai;
 - 2.5. garažų paskirties pastatai (automobilių saugyklos);
 - 2.6. gamybos ir pramonės paskirties pastatai;
 - 2.7. kultūros paskirties pastatai; mokslo paskirties pastatai;
 - 2.8. gydymo paskirties pastatai;
 - 2.9. poilsio paskirties pastatai;
 - 2.10. sporto paskirties pastatai;
 - 2.11. religinės paskirties pastatai;
 - 2.12. specialiosios paskirties pastatai, išskyrus karinių vienetų pastatus, priešgaisrinių ir gelbėjimo tarnybų pastatus, kuriuose specialiesiems neįgaliųjų poreikiams turi būti pritaikytos tik lankytojams skirtos patalpos;
 - 2.13. kitos paskirties pastatai (pastatai, kuriuose numatomi lankytojų srautai).
 3. Susisiekimo komunikacijos:
 - 3.1. keliai;
 - 3.2. gatvės;
 - 3.3. kiti transporto statiniai (tarp jų automobilių saugyklos).
 4. Inžineriniai statiniai:
 - 4.1. sporto paskirties inžineriniai statiniai;
 - 4.2. kitos paskirties inžineriniai statiniai (statiniai, kuriuose numatomi lankytojų srautai).
-